

TAVOITEET	SISÄLLÖT	SISÄLTÖJEN AVAAMINEN JA TARKENTAMINEN: VUOSILUOKITTAISET TARKENNUKSET	LAAJA-ALAISET KOKONAI-SUUDET	ARVIOINTI
<p>Osallisuus ja aktiivinen toiminta</p> <ul style="list-style-type: none"> • auttaa oppilasta muodostamaan kokonaiskäsitys vuosiluokkien 7-9 toimintatavoista ja opiskeluympäristöstä , kehittää oppilaan valmiutta toimia kyseisessä ympäristössä ja erilaisissa ryhmissä sekä tukea oppilasta itsenäiseen toimintaan ja vastuun ottamiseen opiskelustaan ja tekemistään valinnoista 	<p>S1 Oppiminen ja opiskelu: Keskeisinä sisältöalueina oppilaanohjauksessa ovat kouluyhteisössä toimimisen sekä opiskelutaitojen ja oppimaan oppimisen taitojen harjoittelu yhteistyössä muiden oppiaineiden kanssa elinikäisen oppimisen ja yhteisöllisyyden näkökulmista. Oppilaat harjoittelevat asettamaan itselleen opiskeluun liittyviä tavoitteita opintojen eri vaiheissa, arvioimaan itsenäisen toiminnan kehittymistä ja tavoitteiden toteutumista sekä ottamaan vastuuta omasta oppimisestaan, opintoihin liittyvien valintojen tekemisestä sekä opintojensa etenemisestä.</p> <p>S2 Itsetuntemus ja elinikäinen urasuunnittelu: Oppilaanohjauksessa käsitellään sisältöalueita, joiden avulla oppilaat laajentavat itsetuntemustaan ja itsearviointitaitojaan, tulevaisuuden suunnittelu- ja päätöksentekotaitojaan sekä kehittävät taitojaan ratkaista ongelmia tilanteessa, jossa valmista ratkaisua ei ole annettu. Harjoitettavat taidot koskevat mm. urasuunnittelu- ja urahallintataitoja, motivaatiota sekä yleisiä elämässä tarvittavia taitoja. Analysointivalmiuksia sekä omiin valintoihin vaikuttavien tekijöiden tunnistamista harjoitetaan. Tällaisia tekijöitä ovat esimerkiksi arvot ja asenteet, oppilaan taidot sekä sosiaaliset verkostot.</p>	<p>7:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tutustuminen oppilaanohjaukseen oppiaineena (esim. tiedotetaan koteja uudesta oppiaineesta ja esitellään oppilaille yläkoulun oppilaanohjauksen pääteemat sekä toimintatavat: luokkamuotoinen ohjaus, yksilöohjaus, ryhmäohjaus) • tutustutaan yläkoulun toimintakulttuuriin ja henkilöstöön • omaan luokkaan tutustuminen (esim. ryhmäytymisharjoitukset) • valinnaisaineisiin tutustuminen (oman koulun toimintamallin mukaisesti) ja valintojen tekeminen • oman arjen hallinta (ajankäyttö, ravitsemus, lepo ja liikunta esim. oman ajankäytön seuraaminen viikon ajan) <p>8:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ryhmäytymisharjoitteita yhteistyössä seurakunnan ja/tai nuorisopalvelujen kanssa <p>9:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oppilaille esitellään toisen asteen koulutusmahdollisuuksia ja yksilöohjauksessa tarkentaa oppilaan osallisuutta ja vastuuta tulevaisuuden suunnittelussa 	<p>L3 Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Oppilas tietää, mitä yläkoulun oppilaanohjaus on. • Oppilas tuntee koulunsa järjestyssäännöt ja omaan koulutyöhön liittyvän henkilöstön nimet ja työtehtävät. • Oppilas osallistuu ryhmäytymisharjoituksiin. • Oppilas tekee itselle sopivat valinnat. • Oppilas osaa suunnitella omaa ajankäyttöään. • Oppilas osallistuu yksilöohjaukseen. • Esimerkkejä arviointimenetelmistä: tuntityöskentely, itsearviointi, ryhmässä toiminta, annettujen tehtävien hoitaminen.

<p>Oppimaan oppimisen taidot</p> <ul style="list-style-type: none"> kannustaa ja ohjata oppilaita kehittämään opiskelutaitojaan sekä oppimaan oppimisen taitojaan 	<p>S1 Oppiminen ja opiskelu</p>	<p>7:</p> <ul style="list-style-type: none"> oppimistyylien läpikäynti (esim. oppimistyylytестit ja keskustelut luokassa) sekä yksilöohjaus kotitehtävien tekemisen ja kokeisiin valmistautumisen ohjaaminen projektit ja muut oppiaineet → oppimaan oppimisen ohjaaminen (esim. oppilaanohjaaja tukena tunneilla) <p>8:</p> <ul style="list-style-type: none"> oppilaille esitellään eri ammattialoja ja aihepiiriä tarkennetaan yksilötasolla tarvittaessa ohjauskeskusteluihin projektit ja muut oppiaineet → oppimaan oppimisen ohjaaminen (esim. oppilaanohjaaja tukena tunneilla) <p>9:</p> <ul style="list-style-type: none"> Internetissä tarjolla oleviin koulutus- ja tukipalveluihin tutustuminen projektit ja muut oppiaineet → oppimaan oppimisen ohjaaminen (esim. oppilaanohjaaja tukena tunneilla) 	<p>L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen</p>	<ul style="list-style-type: none"> Oppilas tunnistaa itselle ominaisimmat tavat oppia. Oppilas hallitsee Internetin käytön tiedonhaussa. Osaa tunnistaa eri tietolähteiden luotettavuuteen ja tarkoituksenmukaisuuteen liittyviä tekijöitä. Esimerkkejä arviointimenetelmistä: tiedonhakutehtävät sähköisistä ja kirjallisista tehtävistä, tuntityöskentely, itsearviointi.
<p>Elinikäinen oppiminen</p> <ul style="list-style-type: none"> luoda edellytyksiä oppilaan halulle oppia, arvioida osaamistaan, tunnistaa ja hyödyntää taitojaan ja vahvuuksiaan, kehittää kykyään tunnistaa oppimiskohteitaan sekä antaa valmiuksia muuttaa tarvittaessa suunnitelmiaan ja toimintamallejaan 	<p>S1 Oppiminen ja opiskelu S2 Itsetuntemus ja elinikäinen urasuunnittelu</p>	<p>7-9:</p> <ul style="list-style-type: none"> motivaation ja oman asenteen merkitys koulunkäynnissä 	<p>L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen</p>	<ul style="list-style-type: none"> Oppilas tunnistaa ulkoisen ja sisäisen motivaation erot ja asenteen merkityksen oppimiselle. Esimerkkejä arvioinnista: tuntityöskentely, itsearviointi, ohjauskeskusteluun osallistuminen.

<p>Itsetuntemus</p> <ul style="list-style-type: none"> ohjata oppilasta tunnistamaan omiin valintoihinsa vaikuttavia tekijöitä sekä suhteuttamaan omaa toimintaansa kykyjensä, edellytystensä ja kiinnostuksensa mukaisesti 	<p>S2 Itsetuntemus ja elinikäinen urasuunnittelu S5 Jatko-opinnot ja niihin hakeutuminen: Oppilaiden jatko-opintojen ja tulevaisuuden suunnittelun taitojen kehittyminen on jatkumo, jota syvennetään oppilaanohjauksen sisällöissä koko perusopetuksen ajan. Oppilaanohjauksessa oppilaat tutustuvat Suomen koulutusjärjestelmän tarjoamiin erilaisiin jatko-opintomahdollisuuksiin ja oppivat etsimään tarkempaa tietoa jatko-opinnoista sekä niihin hakeutumisesta sekä hyödyntämään eri tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluita.</p>	<p>7:</p> <ul style="list-style-type: none"> valinnaisaineiden valinta omien kykyjensä, edellytystensä ja kiinnostustensa mukaisesti valinnaisainetestin tekeminen itsearviointimenetelmien käyttäminen: esim. aivoriihet, Joharin ikkuna <p>8:</p> <ul style="list-style-type: none"> ammatinvalinta/itsetuntemustestin tekeminen <p>9:</p> <ul style="list-style-type: none"> ammatinvalinta/itsetuntemustestin tekeminen 	<p>L3 Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot</p>	<ul style="list-style-type: none"> Oppilas valitsee itselle sopivat valinnaisaineet. Oppilas laatii itselle sopivan jatko-opintosuunnitelman. Oppilas osaa kertoa omista vahvuuksistaan ja kehittämiskohteistaan. Esimerkkejä arvioinnista: tuntityöskentely, itsearviointi, ohjauskeskusteluun osallistuminen.
<p>Tavoitteiden asettaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> ohjata oppilaita asettamaan sekä pitkän että lyhyen aikavälin tavoitteita, tekemään niitä koskevia suunnitelmia sekä arvioimaan niiden toteutumista 	<p>S2 Itsetuntemus ja elinikäinen urasuunnittelu S5 Jatko-opinnot ja niihin hakeutuminen</p>	<p>7:</p> <ul style="list-style-type: none"> oman opintosuunnitelman laatiminen (numerotavoitteet ja valinnaisainevalinnat) <p>8:</p> <ul style="list-style-type: none"> oppiaineiden arvosanatavoitteet <p>9:</p> <ul style="list-style-type: none"> oppilaan oman jatko-opintosuunnitelman laatiminen päättöarvosanatavoitteet 	<p>L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen L3 Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot</p>	<ul style="list-style-type: none"> Oppilas laatii itsellensä arvosanatavoitteet joka vuosiluokalle. Oppilas muodostaa käsityksen omasta koulutuspolustaan. Esimerkkejä arvioinnista: tuntityöskentely, itsearviointi, ohjauskeskusteluun osallistuminen.
<p>Työelämään suuntautuva oppiminen</p> <ul style="list-style-type: none"> auttaa oppilasta ymmärtämään työn merkitys oman elämänsä ja yhteiskunnan kannalta sekä edistää oppilaan taitoa tunnistaa opiskeltavien oppiaineiden merkitys tulevien 	<p>S2 Itsetuntemus ja elinikäinen urasuunnittelu S3 Opiskelussa ja työelämässä tarvittavat taidot: Oppilaanohjauksessa tarjotaan oppilaille mahdollisuuksia harjaannuttaa taitojaan toimijana erilaisissa ympäristöissä. Huomiota kiinnitetään monipuolisten opiskelussa ja työelämässä tarvittavien taitojen sekä monikanavaisten vuorovaikutus- ja viestintätaitojen kehittymiseen.</p>	<p>7:</p> <ul style="list-style-type: none"> oppilas tutustuu työelämään oman lähipiirin tai koulun työympäristössä <p>8:</p> <ul style="list-style-type: none"> oppilas tutustuu työelämään oman lähipiirin tai koulun työympäristössä oppilas tutustuu paikkakunnan yritystoimintaan (esim. yritysvierailut) koulutus- ja ammattialoihin tutustuminen (esim. ammattialataulukon laatiminen) <p>9:</p> <ul style="list-style-type: none"> oppilas tutustuu työelämään 10 	<p>L4 Monilukutaito L5 Tieto- ja viestintäteknologian osaaminen vaisuuden rakentaminen L6 Työelämätaidot ja yrittäjyys L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen</p>	<ul style="list-style-type: none"> Oppilas osallistuu työelämäntutustumisjak-solle. Oppilas osaa hankkia työelämäntutustumispaikan itsenäisesti tai tuetusti. Itsearviointi työelämäntutustumisista. TET-todistus tutustumispaikasta. Oppilas tunnistaa erilaisia ammatteja ja tietää erilaisista

<p>opintojen sekä työelämässä ja työllistymisessä tarvittavan osaamisen kannalta</p> <ul style="list-style-type: none"> ohjata oppilasta kehittämään taitoaan arvioida eri työtehtävissä tarvittavaa osaamista, vuorovaikutus- ja viestintätaitoja sekä itselleen sopivia ammattialoja ja vahvistamaan valmiuksia hakea tietoa vaadittavan osaamisen hankkimisesta perusopetuksen jälkeen 	<p>Viestintätaitoihin kuuluu myös eri tietolähteiden kautta saadun tiedon luotettavuuden arviointi urasuunnittelun kannalta.</p> <p>S4 Työelämään tutustuminen Eri elinkeinoihin, työelämään ja ammattialoihin tutustuminen sekä työn hakemisen harjoittelu lisäävät oppilaiden työelämä tietoutta. Samalla oppilaat tutustuvat itseään kiinnostaviin aloihin, ammatteihin ja yrittäjyyteen. Työelämä taitoja harjoitellaan erityisesti työelämään tutustumisjaksoilla (TET), joista saatua kokemusta, tietoa ja palautetta hyödynnetään eri oppiaineiden opiskelussa sekä tulevaisuuden suunnitelmia tehtäessä. Huomiota kiinnitetään työelämän tasa-arvokysymyksiin.</p> <p>S5 Jatko-opinnot ja niihin hakeutuminen</p>	<p>koulupäivän ajan ennen yhteishakua</p> <ul style="list-style-type: none"> oppilas tutustuu yrittäjyyteen ammattina ja yhteiskunnan osana työllistymisessä tarvittavan osaamisen tukeminen (hakemusasiakirjat, työhaastattelu, pääsykokeet, työelämän pelisäännöt) oman soveltuvuuden arviointi eri työtehtäviin 		<p>koulutusvaihtoehtoista peruskoulun jälkeen.</p> <ul style="list-style-type: none"> Oppilas osaa tehdä työhakemuksen, ansioluettelon sekä tuntee itseä koskevia työelämän pelisääntöjä. Oppilas osaa etsiä avoimia työpaikkailmoituksia. Oppilas osaa toimia haastattelu- ja pääsykoetilanteissa. Oppilas tunnistaa oman soveltuvuutensa eri ammatteihin.
<p>Koulutus- ja työelämä tiedon hyödyntäminen omassa urasuunnittelussa</p> <ul style="list-style-type: none"> antaa oppilaalle ja huoltajalle tietoa Suomen koulutusjärjestelmän pääpiirteistä ja sen mahdollisuuksista, tukea oppilaan taitoa etsiä koulutus- ja työelämä tietoa sekä Suomesta että ulkomailta ohjata oppilasta käyttämään monikanavaisia tieto-, neuvonta- ja 	<p>S2 Itsetuntemus ja elinikäinen urasuunnittelu S3 Opiskelussa ja työelämässä tarvittavat taidot S4 Työelämään tutustuminen S5 Jatko-opinnot ja niihin hakeutuminen</p>	<p>8:</p> <ul style="list-style-type: none"> Suomen koulutusjärjestelmän ja elinkeinorakenteen läpikäyminen (esim. kaavioiden tekeminen, sukupuun laatiminen, kotona käytävät keskustelut) <p>9:</p> <ul style="list-style-type: none"> Internetin koulutus- ja työelämä tietolähteisiin tutustuminen lähialueen toisen asteen koulutusmahdollisuuksiin tutustuminen yhteishakuprosessiin tutustuminen 	<p>L4 Monilukutaito L5 Tieto- ja viestintätekno- loginen osaaminen L6 Työelämä taidot ja yrittäjyys</p>	<ul style="list-style-type: none"> Oppilas tuntee Suomen elinkeinorakenteen sekä koulutusjärjestelmän. Oppilas osaa sijoittaa lähipiirinsä ammatit eri elinkeinoihin. Oppilas osaa hakea jatko-opintopaikkaa. Esimerkkejä arvioinnista: tuntityöskentely, itsearviointi, ohjauskeskusteluun osallistuminen.

<p>ohjauspalveluja sekä arvioimaan eri tietolähteiden kautta saadun tiedon luotettavuutta ja tarkoituksenmukaisuutta urasuunnittelun näkökulmasta</p>				
<p>Monikulttuurisuus ja kansainvälisyys</p> <ul style="list-style-type: none"> tukea oppilaan taitoja tunnistaa kulttuuritaustansa sekä kykyä toimia kulttuurienvälisissä kohtaamisissa ja yhteistyötilanteissa, opastaa oppilasta hankkimaan ja omaksumaan tietoa opiskelu- ja työskentelymahdollisuuksista monikansallisissa työympäristöissä sekä ulkomailla 	<p>S4 Työelämään tutustuminen S5 Jatko-opinnot ja niihin hakeutuminen</p>	<p>9:</p> <ul style="list-style-type: none"> Käydään läpi opiskelu-, harjoittelu-, ja työskentelymahdollisuuksia ulkomailla (esim. ryhmä- tai parityöt) 	<p>L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu</p>	<ul style="list-style-type: none"> Oppilas osaa etsiä tietoa opiskelusta ja työskentelystä ulkomailla. Esimerkkejä arvioinnista: tuntityöskentely, itsearviointi, ohjauskeskusteluun osallistuminen, ryhmä- tai parityön arviointi